

עמ"ת 54032-07-25 - אהמד אלעמור נ' מדינת ישראל

בית המשפט העליון

עמ"ת 54032-07-25

לפני: כבוד השופט עופר גרוסקופף

העורר: אהמד אלעמור
נגד

המשיבה: מדינת ישראל
ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע
מיום 30.6.2025 במ"ת 40069-12-24 שניתנה
על ידי כבוד השופט נסר אבו טהה
כ"ז בתמוז התשפ"ה (23.7.2025)
תאריך הישיבה:
בשם העורר:
בשם המשיבה: עו"ד יוסף קנפו

החלטה

לפניי ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט נסר אבו טהה) במ"ת 40069-12-24 מיום 30.6.2025, לפיה העורר ישהה במעצר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

רקע והשתלשלות העניינים

1. ביום 16.12.2024 הוגש נגד העורר כתב אישום, בד בבד עם הגשת בקשה למעצר עד תום ההליכים, לפי סעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים, התשנ"ו-1996) (להלן, בהתאמה: בקשת המעצר ו-חוק המעצרים). לפי המפורט בכתב האישום, ביום 1.12.2024, בשעה 18:30 או בסמוך לכך, נמצאו שתי חבילות שהכילו סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל כולל של 496.85 גרם נטו (להלן: החבילות). החבילות כאמור נמצאו מתחת לפלסטיק המכסה את תיבת ההילוכים ברכב מסוג "רנו", אשר בבעלותו של העורר, ושבו נהג באותה שעה. לאור עובדות אלו, יוחסה לעורר עבירת החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים).

2. במסגרת בקשת המעצר, המשיבה טענה כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של העורר,

לרבות: דוחות פעולה של השוטרים, תמונות החבילות שנתפסו, חוות דעת בעניין, ועמדת העורר
בחקירותיו. עוד נטען כי עבירת הסמים בה מואשם העורר מקימה עילת מעצר מכוח סעיף
21(א)(1)(ב) לחוק המעצרים, שכן העורר החזיק סם מסוכן בכמות גדולה; ומכוח סעיף
21(א)(1)(ג)(3) לחוק המעצרים, מאחר שהעורר מואשם בעבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים, אשר
אינה נוגעת לשימוש בסם או להחזקת סם לשימוש עצמי. לבסוף נטען כי אין חלופת מעצר מתאימה
בעניינו של העורר.

3. ביום 24.12.2024 נערך דיון בפני בית המשפט קמא, ובו הסכים בא-כוח העורר לקיומן של ראיות
לכאורה ועילת מעצר, אך ביקש להפנות את העורר לשירות מבחן. המשיבה התנגדה לבקשת בא-כוח
העורר, ולבסוף בית המשפט קמא הורה על "העברת עניינו של המשיב לשירות המבחן לצורך הגשת
תסקיר" (פרוטוקול הדיון מיום 24.12.2024, בעמ' 2 ש' 22), תוך שהבהיר כי "לא יהיה בעצם
העברת העניין לשירות המבחן כדי לטעת ציפיות לתוצאה סופית ברורה בידי המשיב וזאת לאור הילכות
בית המשפט העליון בנוגע לעבירות סמים במשקל נכבד שלפיהן הכלל הוא מעצר והשחרור יעשה רק
במקרים חריגים ביותר" (שם, בעמ' 3 ש' 1-3).

4. ביום 26.1.2025 התקבל תסקיר שירות מבחן חיובי בעניינו של העורר. מהתסקיר עולה כי העורר
הוא צעיר בן כ-24, אשר סיים 12 שנות לימוד, וכי הוא שירת בצה"ל במשך כשנה ביחידת הגששים,
ושוחרר בנסיבות שמטעמי צנעת הפרט אמנע מלפרטן; כי מדובר במעצרו הראשון; כי האחרון מגיע
ממשפחה נורמטיבית, וכי יש לו קשר קרוב משמעותי עימה; כי כוחותיו של העורר בלטו לאורך השנים
בתפקוד יציב שלו במישורי חייו השונים, וכי למעצרו, להליך הפלילי בעניינו, והמחירים הנלווים להם -
השפעה מרתיעה עבורו. זאת ועוד, שירותי המבחן התרשמו לחיוב ממקום חלופת המעצר והפיקוח
שהציע העורר, ובכלל זה, כי המפקחים שהוצעו אנשים רציניים ואחראיים, וכי נראה שיהיה בפיקוחם
לסייע בהפחתת הסיכון מהעורר. לפיכך, המליץ שירות המבחן לשחרר את העורר למעצר בית מלא
בבית הוריו בכסיפה, בפיקוחם של אביו, שני דודיו, וגיסו. זאת, בנוסף להעמדת צו פיקוח מעצר
לתקופה של 6 חודשים, ובמהלכם ישולב העורר בטיפול קבוצתי.

5. ביום 28.1.2025 קיים בית המשפט קמא דיון בבקשת המעצר. בא-כוח העורר הכיר אומנם בכך
שהפסיקה הנוהגת בעבירות סמים מסוכנים, במיוחד בכמויות גדולות, נוטה להורות על מעצר עד תום
ההליכים. עם זאת, טען כי ראוי לסטות מכלל זה במקרה דנן. כך, בהינתן תסקיר שירות המבחן, אשר
המליץ על שחרור העורר לחלופת מעצר; בהתחשב "באיכותה" הגבוהה של חלופת המעצר; ועל רקע
היותו של העורר צעיר, בעל אורח חיים נורמטיבי, הנעדר עבר פלילי, ושלו נסיבות רפואיות המצדיקות
הקלה עימו. לעומתו טען בא-כוח המשיבה, כי בעניינו של העורר לא מתקיימות נסיבות חריגות
המצדיקות חריגה מכלל המעצר עד תום ההליכים בעבירות סמים חמורות. נוסף על כך, הדגיש האחרון
כי נסיבות כתב האישום וכמות הסם שנתפסה מעידה על נגישות המשיב לערוצי אספקת הסם ועל כך
שמדובר בסמים לצורכי מסחר. באשר לתסקיר, טען בא-כוח המשיבה כי מדובר בהמלצה בלבד,
ובהינתן נסיבות כתב האישום המתוארות, אין לקבלה.

6. בהמשך לכך, ביום 30.6.2025 נמסרה לצדדים החלטת בית המשפט קמא, המורה על מעצר העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו (להלן: ההחלטה). במסגרת ההחלטה, קבע בית המשפט קמא כי בהתאם למדיניות השיפוטית הנוהגת ולחוק המעצרים, הכלל בעבירות מסוג זה הוא מעצר מאחורי סורג ובריח, ורק בנסיבות חריגות ויוצאות דופן יש להורות על חלופה. כמו כן, קבע כי גילו הצעיר של העורר, והעדרו של עבר פלילי אינם מהווים נסיבות חריגות שיש בהן כדי להצדיק סטייה מהמדיניות המשפטית המתוארת. בנוסף, קבע בית המשפט קמא כי על אף שיש להבחין בין נאשמים דומיננטיים הנמצאים במעגל הראשון של העבירה, לבין נאשמים נגררים הנמצאים במעגל השני, בענייננו אין המדובר בנאשם המצוי במעגל השני. לבסוף, קבע בית המשפט קמא כי התסקיר הינו בגדר המלצה בלבד, וכי מדובר בתסקיר דל אשר נתוניו לא מתיישבים עם המלצתו.

מכאן הערר שלפניי.

7. בהודעת הערר ובדיון שהתקיים לפניי ביום 24.7.2025, טען העורר כי שגה בית המשפט קמא כאשר נמנע מלבחון האם ניתן לאיין את מסוכנותו באמצעות חלופת מעצר, וכאשר החליט שלא לשלוח לחלופת מעצר כאמור. זאת, על רקע נסיבותיו האישיות של הנאשם: היותו צעיר ללא עבר פלילי אשר סובל ממצב רפואי מורכב, ואשר הגיע ממשפחה נורמטיבית; לאור מנת חלקו בעבירה שבוצעה - היותו "שליח" של החבילות בלבד; בעקבות המלצת שירותי המבחן והתרשמותם החיובית מהנאשם ומחלופת המעצר שהוצעה; בראי טיבה של חלופת המעצר האפשרית בענייננו; ובהתחשב במשך הזמן הממושך שבו הוא נתון במעצר. מנגד, המשיבה טענה כי אין להיעתר לערר, וכי יש להותיר את קביעתו של בית המשפט קמא על כנה. במסגרת התנגדותה, חזרה המשיבה על עיקר טענותיה, ובכלל זה, בעניין חומרת האישום שמיוחס לעורר, עוצמת הראיות הקיימות בתיק, ודלותו של תסקיר שירות המבחן שהוכן בעניינו.

דיון והכרעה

8. לאחר שעיינתי בהודעת הערר, בהחלטתו של בית המשפט קמא ושמעתי את טענות באי-כוח הצדדים לפניי, הגעתי למסקנה כי דין הערר להתקבל במובן זה שההחלטה בדבר מעצר העורר עד תום ההליכים - תבוטל, והתיק יוחזר לבית המשפט קמא לצורך העברת העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני, במקום ובמערך הפיקוח שנבחנו והומלצו על ידי שירות המבחן, ובתנאים שייקבעו על ידי בית המשפט קמא. אפרט.

9. כלל ידוע הוא כי קיומה של חזקת מסוכנות סטטוטורית אינה מאיינת את מצוות המחוקק, ולפיה לא יוטל על נאשם מעצר מאחורי סורג ובריח, אלא אם "לא ניתן להשיג את מטרת המעצר" בדרך אחרת (סעיפים 21(ב) ו-22(1) לחוק המעצרים). בחינה זו, אשר נועדה לאזן בין האינטרס הציבורי

במניעת עבירות והרשעת עבריינים מזה, לבין זכות היסוד של הפרט לחירות כל עוד לא הוכחה אשמתו מזה, נדרשת לפיכך גם כאשר הפרט מואשם בעבירות חמורות אשר ביחס אליהן קמה חזקת מסוכנות סטטוטורית לפי סעיף 21(א)(1)(ג) לחוק המעצרים, ואף בהינתן ראיות לכאורה לביצוען של העבירות האמורות (בש"פ 3669/17 ואזנה נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (23.5.2017); עמ"ת 63390-04-25 אבו סיאם נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (11.5.2025)). משמעות הדברים היא כי גם כאשר הכלל הוא מעצר עד תום ההליכים מאחורי סורג ובריח, כפי המצב בעבירות סמים קשים בהיקפים משמעותיים, עדיין יתכנו מקרים חריגים, בהם ניתן להתרשם כי למרות המסוכנות הנלמדת מחומרת העבירה, קיימת ביחס לעצור הנדון, בשים לב לנסיבותיו האישיות, חלופת מעצר שדי בה כדי להשיג את מטרת המעצר.

10. חומרת המעשים המיוחסים לעורר דנן ברורה על פני הדברים. על פי חומר הראיות לכאורה, העורר החזיק בכמות גדולה של סם מסוכן מסוג קוקאין (496.85 גרם). אכן, זוהי כמות גדולה, המלמדת על מעורבות בפעילות עבריינית משמעותית. עם זאת, ומבלי לגרוע מחומרת המעשים המיוחסים לעורר, יש להביא בחשבון כי אף המדינה מסכימה כי העורר תפקד ככל הנראה כ"בלדר" להעברת הסם, וזאת על רקע עברו הנקי (פרוטוקול הדיון מיום 23.7.2025, בעמ' 2 ש' 33-35). לפיכך, רמת המסוכנות הנשקפת מהעורר נמוכה מזו הנשקפת מנאשמים דומיננטיים העומדים מאחורי ייצור, יבוא או סחר בסם, וניתן במקרים מתאימים לאינה באמצעות השמתו של העורר במעצר בפיקוח אלקטרוני (השוו: בש"פ 7221/21 אבו קיעאן נ' מדינת ישראל (10.11.2021)).

11. מבחינת נסיבותיו האישיות, מדובר בעניינו בצעיר, נעדר עבר פלילי, אשר ניהל עד עתה אורח חיים נורמטיבי. ויודגש, כי אף שלא מדובר בנסיבה חריגה ויוצאת דופן, מה שממילא אינו נדרש, ברי כי מדובר בשיקול שיש להתחשב בו (בש"פ 5654/13 מוך נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (26.8.2013); בש"פ 7862/23 אלאסד נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (5.11.2023)). זאת ועוד, תסקיר שירות המבחן מגלה כי לעורר נסיבות רפואיות חריגות, הקשורות לשירותו הצבאי. עוד עולה מהתסקיר כי למעצר הממושך של העורר, ולהליך הפלילי בעניינו, ישנה השפעה מרתיעה כלפיו, וכי בהשפעה המתוארת יש כדי להפחית את הסיכון הנשקף ממנו. נוסף על כך, שירות המבחן עמד על חלופת המעצר שהוצעה על ידי העורר, ועל מידת ההתאמה של המפקחים שהוצעו במסגרתה, תוך שצוין כי להתרשמותו המפקחים הם אנשים "רציניים ואחראיים, [שנראה] כי יהיה בפיקוחם לסייע בהפחתת הסיכון במצבו". לאור זאת המליץ על שחרור העורר למעצר בית מלא. משאלו פני הדברים, ובהינתן חלקו של העורר במעשה העבירה, הגעתי למסקנה כי בחלוף כשמונה חודשי מעצר, ניתן במקרה זה להורות על העברה למעצר בפיקוח אלקטרוני, וזאת כחריג לכלל.

12. סוף דבר: דין הערר להתקבל, במובן זה שההחלטה בדבר מעצר עד תום ההליכים מבוטלת. בית המשפט קמא מתבקש לזמן בהקדם דיון בעניינו של העורר, אשר במסגרתו יקבע לפי מיטב שיקול דעתו את התנאים להעברת העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני במקום ובמערך הפיקוח שהוצעו. ככל שטרם הועברה חוות דעת ביחס לאפשרות התקנת איזוק אלקטרוני במקום המוצע, יגישו רשויות

הפיקוח חוות דעת זו עובר לדין שיקבע. עוד מובהר כי העורר ישהה במעצר מאחורי סורג ובריח עד החלטה אחרת בעניינו.

ניתנה היום, ה' באב התשפ"ה (30.7.2025).

עופר גרוסקופף
שופט